

Tác động của chuyển đổi số đến hiệu quả hoạt động ngân hàng: Vai trò điều tiết của vốn tự có tại Việt Nam

Đỗ Thế Dân^{1*}, Trần Đình Phụng^{2**}

¹ Ngân hàng TMCP Công Thương Việt Nam, ² Trường Đại học Sài Gòn.

ORCID ID: * 0009-0007-7749-2508, ** 0000-0003-0882-4904.

✉ Tác giả liên hệ: dothedan1608@gmail.com.

Ngày nhận bài: 06/9/2025 | Biên tập xong: 02/10/2025 | Duyệt đăng: 12/10/2025

TÓM TẮT:

Mục tiêu nghiên cứu: Nghiên cứu này nhằm kiểm chứng tại Việt Nam câu hỏi trọng yếu: Liệu chuyển đổi số (CĐS) có thực sự cải thiện hiệu quả hoạt động (HQHĐ) của ngân hàng thương mại (NHTM) và tác động đó có phụ thuộc vào sức mạnh vốn tự có (VTC) hay không.

Thiết kế nghiên cứu/phương pháp/tiếp cận: Dữ liệu bảng gồm 28 NHTM Việt Nam giai đoạn 2009–2022, kết hợp chỉ số ICT (Information and Communication Technologies Index) của Bộ Thông tin và Truyền thông (TT&TT). Các phương pháp hồi quy tuyến tính (OLS, FEM, REM, GMM) được áp dụng để khắc phục vấn đề nội sinh và phân tích tác động CĐS đến HQHĐ NHTM.

Kết quả nghiên cứu chính: Kết quả cho thấy CĐS có tác động cùng chiều đến ROA, song chưa phản ánh ngay trên ROE. VTC đóng vai trò chất xúc tác, giúp ngân hàng tận dụng tối đa lợi ích từ CĐS. Các ngân hàng nhỏ có cơ hội nâng cao năng lực cạnh tranh thông qua số hóa, nhưng điều này đòi hỏi sự gia tăng VTC.

Giá trị đóng góp mới: Nghiên cứu bổ sung bằng chứng thực nghiệm về tác động của CĐS trong bối cảnh Việt Nam, đồng thời làm rõ vai trò điều tiết của VTC. Kết quả mang hàm ý quan trọng cho quản trị ngân hàng trong chiến lược số hóa gắn liền với tăng cường năng lực tài chính.

TỪ KHÓA: Chuyển đổi số, ICT, mean-centering, ngân hàng, hiệu quả hoạt động.

Mã phân loại JEL: G21, G28, O33, C33, L25.

DOI: <https://doi.org/10.63065/ajeb.vn.2025.235.....>

1. Giới thiệu

Cuộc cách mạng công nghiệp 4.0 với sự bùng nổ các công nghệ số đã và đang làm thay đổi sâu sắc nền kinh tế toàn cầu (Vial, 2019).

CĐS trong NHTM được hiểu là quá trình ứng dụng toàn diện các công nghệ như internet banking, mobile banking, dữ liệu lớn, trí tuệ nhân tạo và điện toán đám mây. Điều này